

Izsák Város Jegyzőjétől

Előterjesztés

A Képviselő-testület 2020. június 30-án tartandó ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Izsák Város Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2019. évi ellátásáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a képviselő-testület is megtárgyal.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket *a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. melléklete* előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- A település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása;
- A felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása;
- A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása;
- A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek.

Demográfiai adatok

A város lakónépessége 2019. január 1-én 5.955 fő. A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2019-ban az alábbiak szerint alakult:

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2019. (lakónépesség)

Korcsoport	Férfi/Fő	Nő/Fő	Összesen
0-1	61	52	113
2-3	57	72	129
4-5	61	63	124
6-7	64	49	113
8-9	49	65	114
10-11	55	67	122

12-13	51	66	117
14-15	65	52	117
16-17	60	62	122
18-19	65	57	122
Összesen:	588	605	1193

(A 0-18 évesek száma 2005-ben 1.114 fő, 2006-ban 1.107 fő, 2007-ben 1.104 fő, 2008-ban 1.187 fő, 2009-ben 1.077, 2010-ben 1.066, 2011-ben 1.053, 2012-ben 1.048 fő, 2013-ban 1.027 fő, 2014-ben 1.026 fő, 2015-ben 1.086 fő, 2016-ban 1.094 fő volt, 2017-ben 1.103 fő, 2018-ban 1.124 fő volt).

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a Gyvt. által szabályozott módon – a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2019. évben 261 esetben került megállapításra 2019. december 31.-én 259 támogatásra jogosult volt.

2019. december 31.-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 0-2 év között 38 fő, 3-5 év között 51 fő, 6-13 év között 118 fő, 14-17 év között 43 fő 18 év felett 9 fő összesen: 259

Ebből hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítását kérők száma 213 fő, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet iránti kérelemmel érintett gyermekek száma 155 fő, 2019. december 31.-én nyilvántartott gyermekek száma 154 fő.

Megállapított hátrányos helyzetűek száma 155 fő, ebből 0-2 éves között 21 fő 3-5 éves között 30 fő 6-13 éves között 68 fő 14-17 éves között 29 fő 18 évesnél idősebb 6 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony végzettsége miatt 154 fő, ebből 0-2 éves között 21 fő 3-5 éves 30 fő 6-13 éves 67 fő 14-17 éves 29 fő 18 évnél idősebb 6 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatása miatt 1 fő ebből 6-13 éves között 1 fő. Az elégtelen lakókörnyezet miatt 0 fő.

Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma 58 fő, ebből 0-2 éves között 10 fő 3-5 éves között 13 fő 6-13 éves között 26 fő 14-17 éves között 8 fő 18 évesnél idősebb 0 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülők, családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatása miatt 13 fő, ebből 0-2 éves között 0 fő, 3-5 éves között 2 fő, 6-13

éves között 8 fő 14-17 éves között 3 fő 18 évesnél idősebb 0 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatása és elégtelen lakókörnyezet miatt 0 fő, ebből 0-2 éves között 0 fő 3-5 éves között 0 fő 6-13 éves között 0 fő 14-17 éves között 0 fő, 18 évesnél idősebb 0 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet miatt 45 fő, ebből 0-2 éves között 10 fő, 3-5 éves között 11 fő, 6-13 éves között 18 fő 14-17 éves között 5 fő, 18 évesnél idősebb 0 fő. A szülők, családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülők, családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatása és elégtelen lakókörnyezet miatt 4 fő, melyből 0-2 éves között 0 fő, 3-5 éves között 0 fő, 6-13 éves között 2 fő, 14-17 éves között 2 fő, 18 évesnél idősebb 0 fő.

Családok száma, amelyben hátrányos helyzetű gyermekek élnek 72 család, azon családok száma ahol halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek 25 család.

Az önkormányzatot terhelő kiadások a pénzügyi támogatások esetében

A 2019. évi támogatásokra felhasznált összeg 3.431.000.- Ft.

A gyermekétkeztetés módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Gyvt. 151. § (5)-(6) bekezdése szerinti normatív kedvezményt biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára. A kedvezményes étkeztetés statisztikai adatai az elmúlt évben az alábbiak szerint alakultak:

Napközi kedvezményes étkezés:

Nagycsaládos kedvezmény 50 %: 28 fő

Tartós beteg kedvezmény 50 %: 5 fő

Ingyenes étkezés: 101 fő.

Nevelő szülőknek kedvezmény ingyenes: 2 fő

Menza kedvezményes étkezés:

Nagycsaládos kedvezmény 50 %: 16 fő

Tartós beteg kedvezmény 50 %: 2 fő

Ingyenes étkezés: 2 fő

Óvodai étkezés:

Ingyenes étkezés: 38 fő

Jövedelem alapján ingyenes étkezés: 62 fő

Nagycsaládos kedvezmény ingyenes étkezés: 26 fő

Tartós beteg ingyenes étkezés: 5 fő

Nevelő szülőknek kedvezmény ingyenes: 1 fő

Testvér tartós beteg kedvezmény: 1 fő

Bölcsoéetkezés:

Ingyenes étkezés: 1 fő

Jövedelem alapján ingyenes étkezés: 4 fő

Nagycsaládos kedvezmény ingyenes étkezés: 5 fő

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás:

Városunkban 1998. február 24. óta működik Gyermekjóléti Szolgálat, mely a személyes gondoskodás egyik alapellátására terjedt ki, a gyermekjóléti szolgáltatásra. Létrehozására azért került sor, hogy a gyermekvédelmi problémák kezelésének első szintjét ne a gyámhatóság tevékenysége, hanem egy személyes szolgáltatás jelentse.

2004. január 01. óta működik másik szakmai egységünk, a családsegítő szolgálat, melynek tevékenységével a családok felnőtt és gyermek tagjai egy általános jellegű komplexebb szolgáltatást kapnak.

A szolgáltatások egymás mellé rendelve, egymás szakmai munkáját segítve és kiegészítve működtek 2016. január 01-ig.

2016. január 01-jétől jelentős változások következtek be. A jogszabályi változásoknak megfelelően az intézményi átalakulás megtörtént, melynek egyik következménye, hogy a Szolgálat dolgozóinak létszáma 5 főről 3 főre csökkent. Az eddigi két szakmai egység pedig a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat helyett, új szervezeti egység jött létre a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. Ezáltal komplex családgondozást végeznek a családsegítők, most már negyedik éve. Ez azt jelenti, hogy a családot egészként kezeljük, előtérbe helyezve a gyermekeket, és az ő érdekeiket.

1997. évi XXXI. tv. 40. § (1) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési- oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítő munkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Igénybevétel módja	2018. évben	2019. évben
Együttműködési megállapodás alapján	40 fő	153 fő
Nem együttműködési megállapodás alapján	241 fő	557 fő
Összesen:	281 fő	710 fő

A táblázatban látható a kliensek számának ugrásszerű növekedése, melynek oka, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Megyei Kirendeltsége által küldött csomagok osztásában való részvételünk.

Szolgálat szakmai tevékenységeinek adatai (halmozott):

	2018. év	2019. év
Információ nyújtás	1928	1543
Segítő beszélgetés	1209	1215
Tanácsadás	1258	1358
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1797	2059
Konfliktuskezelés	201	69
Kríziskezelés		89
Családlátogatás	283	251
Közvetítés más szolgáltatásba	1164	1032
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	40	39
Esetkonferencia	14	16
Esetmegbeszélés		39
Esetkonzultáció		58
Szakközi megbeszélés	184	345
Egyéni és csoportos készségfejlesztés		9
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		132
Adományközvetítés		271
Összesen:	8078	8566

Folyamatosan működtetjük a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert, melynek működését a Gyvt. 17.§-a és az Szt. 64.§(2) bekezdése szabályoz. Ennek értelmében elengedhetetlen feltétele a társintézményekkel való kapcsolattartásnak.

- Telefonon érkezett jelzést feljegyzésben dokumentálja a családsegítő, és felhívja a jelzést tevő figyelmét, hogy írásban is tegye meg jelzését.
- Minden írásban érkezett jelzésre a jelzést tevő felé választ kell küldeni. A válasznak tartalmaznia kell, hogy ki az esetfelelős, milyen intézkedések történtek, hogy milyen irányba halad az eset kezelése (alapellátás, hatósági intézkedés, lezárás) valamint azt, ha a jövőben a családsegítő szakember szükségesnek látja bevonni a jelzést tevőt a szociális segítő munkába.

- Ha a szolgáltató területileg nem illetékes, úgy a jelzést haladéktalanul továbbítja az illetékesnek.

Nagy hangsúlyt fektetünk a rendszeres és személyes konzultációkra, **szakmaközi megbeszélésekre**, melyeket évente 6 alkalommal, előre meghatározott témában tartunk.

Esetkonferenciák összehívása: az érintett észlelő- és jelzőrendszeri tagok és a család (kortól függően gyermek is), esettől függően az esetmenedzser, vagy a jelzőrendszeri tanácsadó meghívása írásban.

Szolgálatunk jelzőrendszeri felelőse hetente összegző jelentést készít a család- és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadója számára az észlelő- és jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzésekről, ezen belül:

- kiről érkezett a jelzés?, Ki, milyen módon, mikor tette a jelzést? Mi volt a jelzett probléma? A szolgálat által megtett intézkedésekről. Arról is kell jelentést küldeni, ha adott héten nem érkezett jelzés.
- vezeti és folyamatosan frissíti az észlelő- és jelzőrendszer címlistáját,
- az esetkonferenciák, esetmegbeszélések jelenléti ívét előkészíti, a résztvevőkről, illetve a távolmaradókról javasolt nyilvántartást vezetni,
- összeállítja a jogszabályban előírt kötelező dokumentumokat pl. éves jelzőrendszeri intézkedési terv, éves statisztikai adatok összesítése, éves szöveges beszámoló tevékenységének értékelése,

Ennek segítségével a Központ nyomon követi a Szolgálathoz küldött jelzéseket. Minden hónap első keddjén meghatározott témában esetmegbeszélést tart a Gyermekjóléti Központ, melyre a járás összes szolgálata hivatott megjelenni.

Nagyon fontosnak tartjuk a jelzőrendszer megfelelő működését, mivel a segítségnyújtás, valamint a prevenció feltétele az intézményekkel, szakemberekkel történő szoros együttműködés.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekjóléti szolgáltató általános preventív szolgáltatásokat biztosít a gyermekek testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségük megelőzése érdekében. A preventív jelleg érvényesülésének alapfeltétele, hogy az alapellátás terjedjen ki a településen élő bármely gyermekre, a gyermekek minden korosztályára, a figyelembe veendő szükségletek összességére, elérhetősége biztosított legyen és közismertté váljon a település lakói számára. A lakosságnak nyújtott általános preventív szolgáltatások főként az elsődleges prevenciót szolgálják. A prevenció célja, hogy a lakosság, azon belül a gyermekek teljes körére vonatkozóan biztosítsa az alapellátásokat, szolgáltatásokat, szabadidős programokat, ezzel segítve a gyermekeknek családjukban történő kiegyensúlyozott fejlődését, illetve megelőzze a gyermekekre nézve ártalmas környezeti hatások kialakulását. Szolgáltatásunk elsődleges célcsoportja a településen élő 0-18 éves korosztály (valamint mindazon felnőttek is, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak, úgy, mint szülők, egyéb családtagok, a gyerekeket, családokat körülvevő személyek, közösségek, szervezetek, gyermekekkel foglalkozó szakemberek).

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása:

A bűnözés okai és elősegítő feltételei között kell említeni a szociális ellátottságot. Az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát és gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és az ezekhez hasonló további tényezőket. A személyiség kialakulását közvetlenül befolyásoló mikrokörnyezet a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, a szórakozási lehetőségek és szokások is befolyásolhatják a bűnözés méretét és minőségét.

Szolgálatunk szerepe a bűnmegelőzésben: A bűnmegelőzés bázisa egy egészségesebb generáció felnevelkedésével kezdődik. A családokban tapasztalható erőszak és elhanyagolás, a gyermekeket érő toxikus stresszként folyamatosan jelen van. Ez a kezdet vezethet a gyermek magatartás zavarához, iskolai kudarcához, munkanélküliséghez, jövőkép hiányához, majd deviáns karrierhez, szülőként pedig potenciális esélye van a problémák újratermelésére. Szolgálatunk ezt a koragyermekkori toxikus stresszt igyekszik megszüntetni, elsősorban egyéni esetkezeléssel a családok szintjén. Prevenációs munkánkkal viszont a már sérült generációkat célozzuk meg, közösségi szinten. A programok elsődleges célja, hogy azok a családok, melyek még nem ismerik intézményünket, megismerhetik azt, betekintést nyerhetnek a munkánkba, és ha problémájuk adódik, tudják hová fordulhatnak. A Kolon-Kupa futóverseny egy családi rendezvény, míg a többi programmal, táborokkal a gyermekeket igyekszünk megszólítani. Fontos tapasztalat, hogy a gyerekeknek sokkal vonzóbbak azok a programok, melyek nem kötődnek az iskolához még helyileg sem. 2017-óta ismétlődő Veszélyvágta program kifejezetten bűnmegelőzési programsorozat, a Kiskőrösi Rendőrkapitánysággal együttműködve, releváns témákat igyekszünk bevinni a programba. 2019-ben az párkapcsolati és iskolai erőszak volt a téma, míg 2018-ban a kapcsolati erőszak. Tavaly a Szívdobbanás programmal ismertettünk meg a helyi általános iskola 7. és 8. osztályos tanulóit, kiscsoportos formában. További terveink között szerepel a családon belüli erőszak prevenciójának kiterjesztése létszámban és alkalomban.

Az önkormányzat arra törekszik, hogy felelős döntéseivel kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élők számára. A közbiztonság közügy, a probléma ösztársadalmi, éppen ezért a megoldásnak is annak kell lennie. A város lakóinak jól felfogott érdeke, hogy megakadályozzuk a bűnözés tovább terjedését. Meggyőződésünk, hogy az önkormányzat a lakosság, rendőrség, közintézmények és a polgárőrség összefogásával ez a feladat megoldható.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek.

Izsák Város Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának szabadidős programok szervezése keretében folyamatosan együttműködik több civil szervezettel, a legnagyobb szabadidős program a Kolon Kupa futóverseny, ami a Tegyük Izsákért Egyesülettel – mint helyben legaktívabb civil szervezettel. – közös szervezéssel valósul meg.

Alapellátás és szakellátás keretében nem történt együttműködés helyi civil szervezetekkel.

I z s á k, 2020. június 23.

dr. Nagy Attila Egon
jegyző